ÜLDPLANEERINGU EELNÕU AVALIK ARUTELU *loe lk 4*

HOOLITSE LEMMIKLOOMA EEST *Loe lk 10*

RADIOAKTIIVSETE JÄÄTMETE LÕPPLADUSTAMISEST *Loe lk 12*

LÄÄNE-HARJU VALLA LEHT

MÄRTS 2023 | NR 3 (58) | WWW.LAANEHARJU.EE | LAANEHARJUVALD

Häbi, et liigud liiga vähe? Sa ei ole üksi!

Kultuuriministeerium kuulutas 2023. aasta liikumisaastaks ning põhiline rõhk on suunatud nendele lastele ja täiskasvanutele, kes on vähese liikuva eluviisiga. Iga kuu võetakse fookusesse üks suund ja tutvustatakse kõigile jõukohaseid ning kättesaadavaid võimalusi hea enesetunde ja tervise nimel.

Aasta on teemade kaupa ära jaotatud, näiteks märtsikuus tehakse liikumispause töökohal ja koolis, aprillikuus võetakse südamega: kõnnime, jookseme ja tantsime ning mais minnakse õue mängima. Suvekuude teemad on juuni - rattad alla ja kiiver pähe, juulikuus puhatakse aktiivselt ning augustikuus minnakse matkama. Kui suvi läbi, siis tuleb ka sügis liikuvalt läbi viia, mis tähendab, et septembrikuu proovitakse orienteerumist, oktoobris mõeldakse tervisele ning novembrikuus minnakse liikuma siseruumidesse. Liikumisaasta jaoks on loodud ka veebileht liikumisaasta.ee, ühtlasi leiab sealt ka sündmuste kalendri, kus on hulgaliselt meelepäraseid võimalusi liikumiseks ning hea enesetunde loomiseks üle Eesti.

Kultuuriministeeriumi kuulutatud liikumisaasta juurest liigume edasi Lääne-Harju valda ning sellega pühendame märtsikuu lehe liikumisele. Tuisumöllud möödas, talv läbi ning nüüd on õige aeg võtta jalad kõhu alt välja ja hakata rohkem liikuma.

Eeskujuks on meie vallas üks tubli ning silmapaistvalt aktiivne noormees, keda soovime ka oma lugejatele tutvustada.

Siim Tõnisson
FOTO RASMUS KOOSKORA

Teistmoodi liikumisõpetus

Siim Tõnisson on silmapaistvalt aktiivne noormees, kes on ühtlasi Lääne-Harju valla Laulasmaa Kooli Klooga ja Lehola koolimajade liikumisõpetaja ning kes motiveerib noori rohkem liikuma uute trendide näol, seda koolis, kui ka sotsiaalmeedias.

2007. aastal lõpetas Siim Otepää Spordigümniaasumi, tol korral oli tema sooviks olla Andrus Veerpalu mantlipärija, kuid nagu mõnikord ikka unistustega juhtub, siis need purunevad, sel korral oli põhjuseks liigne agarus ehk ületreenimine. Siim täiendas omalt poolt: ''Unistus purunes kildudeks nagu Tallinna Kalevi võidukarikas'' ning lõpuaktusel sai aru, et mantlipärijat temast ikka ei saa ning kehakultuuri kunagi õppima ka ei lähe.

Olles spordist eemal, oli vaja uut sihti ning kuna Siimus on alati olnud väike muusikapisik sees, siis hakkas ta hoopis pilli mängima ja bändi tegema. Sealt edasi sai temast helimees ja ta salvestas stuudios albumeid ning on ühtlasi teinud muusikavaldkonnas koostööd selliste artistidega nagu Ott Lepland, Põhja-Tallinn, Jüri Pootsmann, Tanel Padar jne.

Kingsepp olgu ikka oma liistude juures ning ajapikku hakkas Siimus spordipisik taaskord õide puhkema. Nagu paljud asjad on saanud alguse või lõpu covidi tulekuga, siis tuli meelelahutus sel hetkel seisma panna ning leida midagi muud. Juhuse tahtel sai ta pakkumise Lehola Kooli liikumisõpetajaks, mis andis omakorda tõuke minna edasi ka kehakultuuri õppima, kommenteerides seda otsust: ''Kõigest 15 aastat suutsin sõna pidada, et ei lähe kehakultuuri õppima aga tegelikult läksin ikka. Samas sain aru, et see oli ainuõige otsus.''

Liikumisest ning liikumismängudest

Kõik teavad öelda, et liikumine on oluline, kuna tuju on parem, stressi vähem, jaksad rohkem pingutada, aga siiski tuleb Siimul tõdeda, et paljudel on siiski raske ennast liikuma saada. Kui on pingeline päev olnud või lihtsalt üleliigset energiat, siis trenn ja füüsiline pingutus aitab nende puhul hästi. Liikumismängude idee tekkis Siimul ülikoolis, kui oli vaja lõputööle mõtlema hakata. Otsides teemasid, mis kõnetaksid teda

>>> LK 3

JUHTKIRI

Liikumine teeb inimesed õnnelikuks

KRISTI KRULL
Lääne-Harju Liikumissarja korraldaja

Liikumine saadab meid igapäevaselt kogu elu jooksul. Käesolev liikumisaasta on selle tähistuseks ning meeldetuletuseks, et järjepidev mõõdukas liikumine ning hea tervis käivad käsikäes.

Liikumisharrastusega tegelemine lisab elule tervena elatud aastaid, vähendab stressi ning suurendab enesekindlust. Piisab lühikesest jalutuskäigust karges õhus, et vähendada peas olevaid sundmõtteid ning luua tühja ruumi uuteks ideedeks.

Eesolevaid väiteid vaadates tundub loogiline, et aktiivne liikumine on elu lahutamatu osa. Kahjuks on just aeg liikumisele tihtipeale see, mis lükatakse kiire elutempo juures kõrvale. Peale pikka tööpäeva võib tunduda mugavam võtta aeg maha pigem televiisorit vaadates, kui taas riidesse panna ja külma kätte pimedasse higistama minna.

Mugavuse otsimine on osaks inimeseks olemisest, kuid suures mugavuses inimese füüsis ning tervis ei arene. Arenguks on vaja mugavustsooni nihutada.

Spordipsühholoogid on ühel meelel, et harjumuste kujundamine ei sõltu tahtejõust ning tahtejõud ei ole midagi sellist, mis ühel on ja teisel mitte. See on miski, mida on võimalik õppida ja juurutada läbi korduvate tegevuste.

Liikumisharjumuse tekkimine võtab aega ja nõuab järjepidevust ning mõistlik on alustada väikeste muudatustega. Selleks võib olla lifti asemel treppide valimine või auto parkimine parkla kaugemasse otsa. Aitab ka, kui võtta eesmärk lahti väiksemateks osadeks ning hakata peale kõige lihtsamaga. Millegagi, mis on nii lihtne, et oleks rumal see tegemata jätta. Näiteks kui eesmärgiks on läbida viis kilomeetrit kõndides, siis võib võtta esimeseks ülesandeks esimesel nädalal tossud jalga panna ning ainult õue astuda. Järgmisel nädalal võib sinna lisada ühe tiiru ümber maja ning pikapeale oma eesmärke nihutades kujunevad tegevustest harjumused.

Aktiivsena ning tervena elamine on eluviis, mitte kiirelt mööduv trend. Jätkusuutlikkuse tagamiseks on oluline, et need tegevused, mis selle väljundiks valitakse, pakuksid rõõmu ja rahulolu.

Elukestvaid liikumisharjumusi on tunduvalt lihtsam luua lapsepõlves. Laste liikumistunnetuse ning koordinatsiooni head arengut soosib võimalikult mitmekesine mänguline liikumine. Puu otsa ronimisel, kivilt kivile hüppamisel ning lutsu viskamisel on laste füüsilise intelligentsuse arengus tänuväärne osa.

Väikesed inimesed imiteerivad tegevustes oma vanemaid ja kasvatajaid, kes on neile kõige suuremaks eeskujuks ning kõige kindlam viis anda panus laste elukestvate liikumisharrastuste kujundamisse on olla neile tegudega eeskujuks.

Veetes koos lähedastega aega aktiivselt liikudes, jäävad lastele lisaks mälestustele ka harjumused, millest nad saavad kasu lõigata kogu elu jooksul.

Lastega koos tehtavate liikumise viisid võiksid lähtuda eesmärgist anda lastele ja noortele edasi mõte, et nad ei püüdleks iga hinna eest ainult parima tulemuse ja võiduelamuse poole, vaid tunneksid rõõmu tegevusest endast.

Sest liikumisel on omadus teha inimesed õnnelikuks. Head liikumisaastat kõigile! •

Volikogu istungi veebruar

Harju Maakohtu rahvakohtunikukandidaadid Lääne-Harju vallas

Volikogu istungil määrati Harju Maakohtu rahvakohtunikukandidaadid. Rahvakohtunik on inimene, kes osaleb õigusemõistmises ja omab asja arutamisel võrdseid õigusi kohtunikuga. Sealjuures ei pea rahvakohtunikul olema juriidilist haridust, sest tema eesmärk ongi tavalise inimesena näha kohtuprotsesse eelkõige inimlikust, mitte juriidilisest aspektist. Rahvakohtunikuks võib käia oma põhitöö kõrvalt, kuid arvestama peab, et osaleda tuleb kogu protsessis alates esimesest sisulisest kohtuistungist kuni otsuse kuulutamiseni. Sõltuvalt asja mahust ja protsessi käigust võib see tähendada valmisolekut leida aega mitme kuu jooksul. Rahvakohtunik kaasatakse ainult maakohtutes esimese astme kuritegude kriminaalasjade arutamisse. Rahvakohtunikuks said Liina Marrak, Lanne Varjula, Ülle Meister ja Tarmo Käi. Kuna Lääne-Harju vallast peaks olema 7 kandidaati, aga vabatahtlikke laekus ainult neli, siis pakkus Olga Kugal ennast viiendaks liikmeks, kes on ühtlasi seda tööd ka varem teinud.

Alates märtsist on vallavalitsuse koosseisus laste heaolu spetsialistid

Vallavolikogu otsusega muudeti sotsiaalosakonna struktuuris oleva lastekaitsetalituse nimetust. Kuna lastekaitsespetsialisti esmane roll on tagada lapse huvide kaitse, olla vanemlust toetav ning arendav tugi, lisaks toetada vanemate sisemist motivatsiooni ning neid juhendada ja nõustada, siis seni kehtinud ametinimetus sellele tegevusele kaasa ei räägi ning pigem tekitab hirmu. Seetõttu võeti kasutusele uus ametinimetus ''laste heaolu spetsialist'', mis hakkas kehtima 1. märtsist. Kuna muutub ametikoha nimetus, siis on asjakohane muuta sellega koos ka talituse nimetust, mis tähendab, et senise lastekaitsetalituse asemel kasutataks edaspidi nimetust ''laste ja perede talitus''.

Kinnitati allasutuste põhimäärused

Põhimäärus on dokument, mis sätestab riigiasutuste või ametiisikute ülesanded, õigused ja kohustused ning töökorra. Kuna 20. detsembril võeti vastu otsus Laulasmaa Kooli ümberkorraldamiseks, mille alusel tekkisid iseseisvad asutused, siis sellega kaasneb ka kohustus muuta või koostada ka põhimäärused. Ümberkorraldamisega tuli muuta Laulasmaa Kooli olemasolevat põhimäärust ning koostada põhimäärused ka Lodijärve Koolile ning Lustipesa Lasteaiale.

Vasalemma Kardiraja osa anti Vasalemma Aedlinna Seltsile kasutamiseks

Vasalemma Aedlinna Selts esitas Lääne-Harju vallale taotluse, milles soovib kasutada valla omandis oleva Vasalemma Kardiraja osa noorte tegevusala rajamiseks ning millele volikogu andis ka oma nõusoleku. Nimelt on tegemist olemasoleva korvpalliväljaku ning seda ümbritseva amortiseerunud asfaltkattealaga, millele antakse kasutusõigus seitsmeks aastaks. Kasutusõigusse andmine ei takista edasist kardiraja kasutust ning alles jääb ka seal praegu paiknev korvpalliala. Esimese etapina plaanitakse kogu noorte tegevusraja projektist rajada pumtrack rada ehk teisisõnu on tegemist asfaltkattega rajaga, mis koosneb kurvidest ja lainetest ning mida saab kasutada erinevate rataste, rulade ja rulluiskudega sõitmiseks.

Anti nõusolek Ohtu külas tuletõrje veevõtukoha rajamiseks

Skone Grupp OÜ on Ohtukülas kavandamas laohoone ehi-

ikuu uudised

tust ning nagu iga ehitise puhul, on vaja lahendada ka tuletõrje veevõtukoht. Kuna külas valmis süsteemi ei ole, siis tuleb sinna panna vastav mahuti ning sobiv paik selleks oleks vallale kuuluv, kuid Mittetulundusühingu Ohtu Külaselts kasutuses olev Väikepõllu kinnistu. Kinnistu asukoht on soodne seetõttu, et võimaldab tagada Ohtu külas kümnele hoonestatud kinnistule tuletõrjevee. Tuletõrje veevõtumahuti rajamiseks esitasid ühise taotluse Mittetulundusühing Ohtu Külaselts ja Skone Grupp OÜ, millele volikogu andis ka loa tingimusel, et veevõtukoht rajatakse Skone Grupp OÜ kulul.

Vallavolikogu otsustest veel

Volikogu istungil kinnitati eelnõu, mis puudutab Lääne-Harju valla põhikooli- ja gümnaasiumi küsimuste lahendamise delegeerimist. Teisisõnu tähendab see seda, et pandi paika, milliste kooli puudutavate küsimustega tegeleb vallavalitsus ning mis jäävad volikogu pädevusse. Eelnõu otsusega ei lisandu kellelegi lisakohustusi, vaid pigem väheneb. Kiireloomulised küsimused, mida saaks lahendada kool ja vallavalitsus, ei ole vaja enam edastada volikogusse ning oodata nõusolekut, sealjuures jääb ära ka eelnõu ettevalmistamise kohustus volikogule.

Kinnitati valimisjaoskond, mis on 5-liikmeline ning mille esimees on vallasekretär Anti Pärtel. Valimisjaoskonna teised liikmed on Ulvi Pallase, Eha Kõiv, Reet Pikkpõld, Merle Lepp ning valimiskomisjoni asendusliige on Kerli Lambing.

Anti luba riigihanke läbiviimiseks, mille eesmärk on leida Paldiski linnas linnasauna teenuse pakkuja kolmeks aastaks, kuna leping praeguse pakkujaga hakkab lõppema.

Ning kiideti heaks Harju maakonna arengustrateegia 2040+, mis on leitav terviklikul kujul www.hol.ee •

ALGUS LK 1 >>>

enim, sattus Siim sotsiaalmeedias välismaa liikumismängudele, mis Eestis veel nii tuntud ei ole ning võttis hingeasjaks seda ise tootma hakata. Liikumismängud on leitavad TikTokis ning instagramis nimega liikumismangud. ''Olles ise õpetaja, saan aru, et mida nooremad on lapsed, seda olulisem on mäng. See mäng on see, kuidas on võimalik liikumine lastele meeldivaks teha. Vanakoolimeetodil lihtsalt üles-alla hüpata on üksluine ning see neile ei meeldi, aga kui see tegevus mängu sisse ära peita, siis see neile meeldib,'' ütles Siim. Ideid liikumismängudeks tuleb internetist välismaistelt kanalitelt, enda lapsepõlvest või ka õpilastelt endalt, näiteks pakkus Klooga kooli esimese klassi poiss, kes õpib muusikakoolis kitarri, välja oma loodud mängu kitarrikull ning mis lastele meeldis ja tulevikus leiab selle ka sotsiaalmeedia kontodelt.

Siimu korraldatud liikumismängud on silma jäänud ka teistele ning nii pälvis ta "Ergo Aasta Ennetustegu 2022" tiitli. Siim ei tea siiani, kes tema kandidatuuri üles seadis, kuid ta on südamest tänulik märkamise eest. Kui kandidaadid olid teada, tuli komisjonil valida nende hulgast 10 parimat, peale mida jõudis teavitus alles Siimuni. Sellele järgnes intensiivne internetihääletus, milles Liikumismängud kogus enamuse – 66% häältest. Võrdluseks tuues teise koha kes sai 10% häältest, annab aimdust, et poolehoidjaid oli palju ning inimestele on liikumine oluline. Siim oli väga üllatunud võidust kuuldest ning netis, et see võttis ka silma kergelt märjaks.

Alustada võib ka väikestest sammudest

Tulevikus on Siimul plaan anda välja ka ''Liikumismängude'' raamat, varsti valmib koduleht, plaan on mängudega ka kontoritöötajateni jõuda ning lähitulevikus on käivitumas ka liikuma kutsuva kooli projekt, kuid kuna detailid on veel arutamisel, siis pikemalt sellest kõneleda veel ei saa. Tegemisi jagub ning ideid on palju.

Lõpetuseks tõi Siim välja huvitava fakti, nimelt 1918. a AH Tammsaare poolt Eesti keelde tõlgitud raamat ''Poiste spordi õpetus'' algas sama murega nagu tänapäeval – inimesed liiguvad liiga vähe! Siit teile kõigile mõttekoht Siim Tõnissoni poolt: ''Minge liikuge! Ärge laske ennast segada, et on liikumisaasta, sa ei saa ette ega tagant järgi treenida. See mis sa teed, mõjub nüüd ja praegu ning homme on juba vaja uuesti minna trenni. Kui tund aega ei jaksa algusels teha, siis alusta väikemate ampsudega – tee 15 minutit, tee 20 minutit. Mitte midagi tehes me enda tervist paremaks ei saa, kuid alustada kasvõi beebi sammudega, on see liikumine paremuse poole.'' •

KATRE SAAR

› HEA KORTERIÜHISTU ESINDAJA!

TULE OSALE KREDEXI INFOPÄEVAL, KUS RÄÄGIME KORTERMAJADE REKONSTRUEERIMISEST JA ENERGIATÕHUSUSEST.

Infopäev toimub 21.03 algusega kell 17.00 Lääne-Harju Vallavalitsuse kuuenda korruse saalis (Rae tn 38, Paldiski). Osalemine on tasuta.

Infopäev toimub koostöös Lääne-Harju Vallavalitsusega.

KREDEX

Veebruarikuus **sündis** vallas **8 last** – **3 poissi** ja **5 tüdrukut**, **suri 7 inimest**. Valda **saabus** elama **72 uut elanikku** ja kolis **mujale 55**.

Valla elanike arv **suurenes veebruarikuus 18 elaniku võrra** ja on seisuga **1. märts 13 644 elanikku**.

Uus liikumissari nakatab Lääne-Harju valla liikumisrõõmuga

Lääne-Harju Liikumissari on esimene omataoline sündmus Lääne-Harju vallas. Sari koosneb neljast etapist, kuhu on oodatud osalema lapsed ja täiskasvanud, sõltumata east ja sportlikust vormist. Igal etapil on kavas 5 km põhidistants ning 200 m lastejooks.

Jooksjad Klooga Maastikujooksul 2022 FOTO ALARI TAMMSALU

„2023. aasta on Eestis kuulutatud liikumisaastaks. Lääne-Harju Liikumissari pakub võimaluse nii kohalikele täiskasvanutele kui lastele osaleda liikumissündmusel oma kodukandis. Samuti on Eestis arvestatav hulk liikumisharrastajaid, kellele uus sündmussari annab põhjust tulla tutvuma Lääne-Harju vallaga," võttis peakorraldaja Kristi Krull kokku sarja korraldamise idee.

Liikumissarja eesmärgid

Liikumissarja eesmärgiks on arendada piirkonna spordikultuuri ning julgustada lapsi ja täiskasvanuid tegelema aktiivse liikumisharrastusega. „Läbi terve sarja soovime tõsta inimeste teadlikkust liikumisharrastuse vajadustest ning kasuteguritest. Samuti soovime, et vanemad oleksid oma lastele eeskujuks sportliku eluviisi kujundamisel," lisas peakorraldaja Krull.

„Soovime luua kvaliteetselt korraldatud rahvaspordisündmuste sarja, millest saaks iga-aastane traditsioon ja mis oleks nähtavaks visiitkaardiks Lääne-Harju vallale," avas Krull suuremaid eesmärke.

Neli mitmekülgset etappi

Liikumissari läbib nelja omanäolist piirkonda Lääne-Harju vallas ning tutvustab nii kohalikele kui külalistele Laulasmaa, Padise, Klooga ning Paldiski piirkondasid. Vaheldusrikkad rajad kulgevad nii maastikul, asulateedel kui ka linnatänavatel.

Põhidistantsidel toimub elektrooniline ajavõtt ning rada saab läbida nii joostes, kõndides kui ka lapsevankriga. Igal etapil autasustatakse esikolmikut meeste ja naiste arvestuses ning sarja viimasel etapil Paldiskis tunnustatakse naiste ja meeste vanuseklasside esikolmikuid jooksusarja üldarvestuses.

Lastejooksudel saavad osaleda 0-12 aastased lapsed. Lastejooksud on kõikidele osavõtjatele eelregistreerimisega tasuta. Jooksudel ei selgitata parimaid, iga distantsi lõpetanud laps saab seemnepaberist diplomi, mis on võimalik hiljem potti või peenrasse istutada.

Lastejooksude korraldamise kaudu soovivad korraldajad lasteni tuua rõõmu liikumisest ning anda edasi teadlikkust liikumise olulisusest.

Jätkusuutlikkus ja kohaliku tasandi koostöö

Ürituste sarja viiakse läbi võimalikult keskkonnasäästlikult. Koostööd tehakse Roheline Vald MTÜ-ga, kes nõustab korraldajaid jätkusuutlikkuse teemadel. Kasutatakse korduvkasutatavaid pakendeid ja materjale ning sorteeritakse jäätmeid, vähendatakse vajadust prinditud teabe järele ning materiaalseid ressursse kasutatakse vaid vajaduspõhiselt.

Sarja korraldamisse kaasatakse kohalikke vabatahtlikke ja teenusepakkujaid ning tehakse koostööd erinevate valla ettevõtete ning toitlustuspakkujatega.

Nii kogu sarjale kui ka etappidele eraldi saab registreerida liikumissarja veebilehel lhjooks.ee. ●

STELLA TÄHT

Teade piirkondlike üldplaneeringu eelnõu avalike arutelude toimumisest

Lääne-Harju Vallavalitsus korraldab avalikud arutelud valla üldplaneeringu eelnõu avalikul väljapanekul laekunud ettepanekute üle. Arutelud toimuvad piirkonniti:

23.03 Padise Rahvamaja saalis algusega kell 16:00 – Arutluse alla tulevad endise Padise ja Vasalemma valla asulate kohta tehtud ettepanekud.

27.03 Paldiskis Rae tn 38 II korrus algusega kell 16:00 – Arutluse alla tulevad Paldiski linna kohta tehtud ettepanekud.

29.03 Laulasmaal Laulasmaa kooli aulas algusega kel 16:00 – Arutluse alla tulevad endise Keila valla asulate kohta tehtud ettepanekud.

Laekunud ettepanekutega ning valla seisukohtadega nendele; planeeringu veebikaardiga; planeeringu seletuskirja ja muude materjalidega on võimalik tutvuda: https://laaneharju.ee/uldplaneering1●

Jüripäeva seiklus Padisel

Padise radadel käimine ja siinsete paikadega ning lugudega tutvumine on seiklus omaette.
Piirkonna põnevust saab avastada igaüks **23.aprillil kell 12–15** Jüripäeva seiklusorienteerumisel Padisel. Rada on jõukohane kõikidele! Võistlusel osalejate vahel loositakse välja elamusterohked ja maitsvad auhinnad, mille panevad välja meie piirkonna ägedad ettevõtted.

Sündmuse korraldavad Padise klooster ja Lääne-Harju Spordikeskus.

Jälgi reklaami www.padise.ee ja FB @Padisekloster

Eesti Töötukassa

KEILA-PALDISKI VÄRBAMISPÄEV

toimub
12.aprillil 2023.a. kell 11.00-14.00
Keila Kultuurikeskuses, Keskväljak 12, Keila.

Kohapeal pakuvad tööd ligikaudu 30 ettevõtet. Tööotsijatel on võimalus ettevõtetega otse suhelda, sobivuse korral saab kokku leppida töövestluse. Kohal on EURES nõustaja ja Tööinspektsioon.
Oodatud on igas vanuses tööotsijad. Osalemine tasuta.
Rohkem infot tel: 5883 4021 Riina Vesso riina.vesso@tootukassa.ee
Ootame teid külastama ka **virtuaalset Töö- ja karjäärimessi**, mis toimub **11.–14. aprill 2023**, aadressil toomess.ee

Korraldab Eesti Töötukassa

Üheskoos suudame aidata

16. jaanuaril alustati Vasalemma Põhikoolis projekti Ukraina aitamiseks.

JANIKA KÕIV
Vasalemma Põhikooli huvijuht

Otsustati kahe nädala jooksul koguda kokku villased sokid, kindad, mütsid ja muud, mis kodus kasutamist ei leia, aga millest teistel suur abi oleks ning projekti oli kaasatud terve kool. Lapsed reageerisid üleskutsele kodus seisma jäänud asjad kooli tuua väga entusiastlikult. Väga armas hetk oli kui üks õpilane küsis, kas kõik Eestimaa koolid Ukraina toetuseks sooje villaseid riideesemeid koguvad. Päris nii see pole, aga kindlasti on seda mitmed koolid teinud.

Rõõmu tegi see, et kaasa lõid ka lapsevanemad. Ja mitte ainult! Meil oli mitu vanaema, kes selle kahe nädala jooksul lausa uhiuued villased sokid Ukrainasse saatmiseks valmis kudusid. Suur aitäh kõigile, kes ei pidanud paljuks oma õlga alla panna. Inimesed annetasid lahkesti.

Kuna olime kuulnud, et Ukrainas vajatakse ka kaevikuküünlaid, siis kutsuti kogu koolipere üles ka vanu küünlajuppe ja suuremaid plekkpurke koguma. Tahaksime väga tänada ühte meie kolmanda klassi õpilase isa, kes tõi kooli 18 suurt konservipurki. Aga oma panused andsid ka teised!

Kuna jõulud kui kõige suurem küünalde põletamise aeg oli juba tükk aeg tagasi, siis vaatasime, et küünlavaha me väga palju ei saa ja otsustasime pöörduda kogukonna poole. See oli õige otsus! Inimesed reageerisid väga kiiresti! Meile annetati mitu suurt ilusat pulmaküünalt, aga ka pisikesi poolikuks põlenud sünnipäevatordi küünlaid - kõik ikka hea asja nimel. Oli ka inimesi, kes olid oma pisikesed küünlajupid ilusasti kokku kogunud ja rõõmustasid nüüd, et polnud neid ära visanud. Tore oli näha inimestes tahet aidata! See innustas ka projekti eestvedajaid. Üheks väga eriliseks annetuseks oli kaks suurt tahvlit täiesti uut vaha, mis olid päris rasked ja mille meie kooli töömees pidi väiksemateks tükkideks tegema, et saaksime selle potti sulama panna. Vanimad küünlad, mis meile toodi, pärinesid aastast 1989. Need olid alles kinnises pakis seisvad majapidamisküünlad ja lausa 2 pakki!

1. veebruaril lõpetasime kogumise ja valmistusime küünalde tegemiseks. Seejuures olid abiks meie kooli poisid, kes õpetaja juhendamisel tehnoloogia klassis purkidesse auke puurisid. Me tähistasime oma koolis küünlapäeva ka eelmisel aastal. Toona valmistasime geelküünlaid. Seekord oli meie küünlapäev veidi teistsugune ja 2. veebruaril hakkasime me tegema hoopis kaevikuküünlaid. Selles töös osalesid kooli mitmed klassid ja võttis 3 päeva aega enne kui kõik tehtud saime.

Tuli isegi naabrite juurde minna, sest korraga oli meil potitäis sulavaha, aga purgid juba otsas. Õnneks ei ole Ämari noortetuba meie koolist kaugel ja sealt saimegi puuduvad purgid. Aitäh koostöö eest! Kui õpilased reedel juba koju olid läinud, jätkasime tööd õpetajatega. Tegemist jätkus kõigile.

Esmaspäeval tulid lapsed jälle kooli ja tegid viimased küünlad. Panid kogutud sokkidele ja kinnastele külge endi tehtud sildid „Slava Ukraini“ ning pakkisid annetatud esemed kastidesse. Kõigi rõõm oli suur kui valmis küünlad kokku lugesime – neid oli 112. Olime tulemusega rahul!

Õppisime nendest päevadest, kui tähtis on abivajajaid märgata, et meie kodudes on asju, mida me ise ei vaja, kuid millega saame teistele head teha. See projekt ühendas meid, kuna terve koolipere oli väljas ühe asja nimel. Paljudest väikestest panustest saime üheskoos teha midagi suurt! Selline ühistegemine tõi meile kõigile rõõmu. Vasalemma Põhikool tänab kõiki annetajaid ja toetajaid! Aitäh, et aitasite meil üheskoos Ukrainat aidata! •

Mittetulundustegevuse toetused on jagatud

2023. aasta mittetulundustegevuse toetuste taotlusvoorust küsisid ühingud toetusi ligi 125 000 eurot. Neljakümne neljast laekunud taotlusest toetati täies mahus või osalise toetamisega nelikümmend üks taotlust 95 600 euroga.

Enim küsiti toetust kodulähedaste loodus- ja elukeskkonda ning vajadusi arvestavate aktiivset liikumisharrastust võimaldavate omaalgatuslike projektide läbiviimiseks ning kogukonna- ja valdkonnapõhiste vabaühenduste terviseteadlike tegevuste elluviimiseks.

2024. aastaks saab taotlusi esitada 2. jaanuarini 2024.

Jrk	Taotleja	Toetatud tegevus	Eraldatud toetus
1.	MTÜ Eesti Metodisti Paldiski Kogudus	Koguduse tegevustoetus	**1000** eurot
2.	MTÜ Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku Paldiski Püha Georgi Kogudus	Koguduse tegevustoetus	**1000** eurot
3.	MTÜ EELK Harju-Madise Kogudus	Koguduse tegevustoetus	**3000** eurot
4.	MTÜ EELK Paldiski Nikolai Kogudus	Koguduse tegevustoetus	**3000** eurot
5.	MTÜ EELK Risti Kogudus	Koguduse tegevustoetus	**3000** eurot
6.	MTÜ Eesti Kristliku Nelipühi Kiriku Paldiski Kogudus	Koguduse tegevustoetus	**3000** eurot
7.	MTÜ Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kiriku Paldiski Radoneži Vaga Sergi Kogudus	Koguduse tegevustoetus	**3000** eurot
8.	MTÜ Lohusalu päästeselts	Päästetehnika- ja varustuse ning ennetustöö tegevustoetus	**5000** eurot
9.	MTÜ Klubi Baltiiski Port	Kultuuri ja vabaaja tegevuste ettevalmistamine ning läbiviimine, erinevate käsitööliikide meisterklassi ja näituste korraldamine	**500** eurot
10.	MTÜ Eestimaa Vene Kogukond	Tegevustoetus ja ürituste läbiviimine	**900** eurot
11.	MTÜ Meie Paldiski	Paldiski IV kogukonnapäeva läbiviimine ja kogukonna tegevustoetus	**7500** eurot
12.	MTÜ Pakri Käsitöö ja Koduloo Koda	Ajaloopärandi tegevustoetus	**1000** eurot
13.	MTÜ Paldiski Naisteklubi	Tegevustoetus ja ürituste läbiviimine	**300** eurot
14.	MTÜ Paldiski Pensionäride Liit	Tegevustoetus	**2200** eurot
15.	MTÜ Pakri Tuur	Lastelaagri läbiviimine	**500** eurot
16.	MTÜ Aktiivne Padise	Naistepäeva moeetendus	**1600** eurot
17.	MTÜ Vippal	Esinemisriiete täiendamine	**900** eurot
18.	MTÜ Kuusk ja Kadakas	Erivajadustega inimestele puutööringi läbiviimine	**1000** eurot
19.	Seltsing Kibuvits	Tegevustoetus	**300** eurot
20.	MTÜ Lodijärv	Tegevustoetus Klooga avalike ürituste korraldamiseks	**8000** eurot
21.	MTÜ Lodijärve Pensionäride Ühendus	Kultuuriürituste läbiviimine ja klubi tegevustegevus	**2400** eurot
22.	MTÜ Re Stuudio	Tegevustoetus	**2000** eurot
23.	MTÜ Laulasmaa Naiskond	Laulasmaa Suvelaat 2023	**2000** eurot
24.	MTÜ Laulasmaa Spordiklubi	Matk ja tuleshow Laulasmaal	**1600** eurot
25.	MTÜ Laulasmaa Spordiklubi	Laulasmaa liuvälja rajamine ja hooldus	**1000** eurot
26.	MTÜ Laulasmaa Spordiklubi	Lihavõtte maastikumäng	**600** eurot
27.	MTÜ Lahepere Kultuuriselts	Naisrahvatantsurühmale esinemisriiete valmistamine	**800** eurot
28.	MTÜ Lahepere Kultuuriselts	Lahepere Kultuuriseltsi segarahvatantsurühma naistantsijate esinemisriiete komplekti täiustamine	**700** eurot
29.	MTÜ Ohtu Külaselts	Ohtu lastelaager, trükised, Ohtu simman	**1800** eurot
30.	MTÜ Ohtu Külaselts	Ohtu küla kogukonna virgestusala LEADER projekti omaosaluse toetus	**2500** eurot
31.	MTÜ Vasalemma Rahvuste Selts	Tegevustoetus	**1500** eurot
32.	MTÜ Pakrikultuuripärand	Suur-Pakri Suurküla/varemeküla võsast puhastamine ja talukohtade tähistamine siltidega	**1000** eurot

33.	MTÜ Keila Mudellennu Klubi	Kogukonna tutvustamine lennuki AN-12 looga	**1250** eurot
34.	MTÜ Madise Külaselts	Madise Külaseltsi Õunamaja remont. Vana pastoraadi pargi-rohtaia korrastamine ja puhastamine	**2000** eurot
35.	MTÜ Kurkse Külaselts	Elektri tarbimiskilbi paigaldamine ja Kurkse külapidu	**2300** eurot
36.	MTÜ TikerKultuur	Lääne-Harju valla laste- ja noortefestivali korraldamine	**3950** eurot
37.	MTÜ TikerKultuur	Vasalemma lossikontsertide korraldamine	**3500** eurot
38.	MTÜ Lääne-Harju Lasterikkad	Tegevustoetus ürituste ja koolituste korraldamiseks 2023. aastal	**4500** eurot
39.	MTÜ Eesti Jahtklubide Liit	Nädalane pop-up merekool „Meresõber“ Alliklepa sadamas	**1500** eurot
40.	MTÜ Tallinna Jahtklubi	Tallinna Jahtklubi Karikavõistlused	**3000** eurot
41.	MTÜ Täiskäik Edasi	Lääne-Harju jooksusari	**9000** eurot

Olen alati valmis!

2022. aasta sügisel loodi Laulasmaa Kooli Klooga koolimajja Klooga rühma Kodutütred ja Noored Kotkad. Kodutütarde ja Noorte Kotkaste koondused ehk kokkusaamised toimuvad igal neljapäeval Klooga koolimajas. Koondustel õpitakse matkatarkust ja riigikaitset ja igapäevaturvalisust. Lisaks täiendatakse noorte ajalooteadmisi, süvendatakse arusaamist kodanikuõpetusest. Enamlevinud tegevusvormid on loodusmatkad, laagrid, õppepäevad, ekskursioonid ja võistlused.

29. jaanuar ja 21. veebruar on meie rühmale tore tunnustus, 3 kodutütart ja 2 noorkotkast andsid oma pühalikud tõotused pidulikul koondusel Aruküla Põhikoolis.

KLOOGA RÜHMA KODUTÜTARDE RÜHMAVANEM KARIT RAIDMETS
JA KLOOGA RÜHMA NOORKOTKASTE RÜHMAPEALIK MÄVERIK RAIDMETS

Paldiski Ühisgümnaasium osaleb rahvusvahelises Erasmus+ projektis DO IT

Funded by the European Union

LINDA LUIG
Paldiski Ühisgümnaasiumi eesti keele õpetaja, Erasmus+ projektis osaleja

Esialgu lihtsana tunduva akronüümi DO IT (inglise keeles *teeme ära)* taga peidab end veidi keerulisem ingliskeelne pealkiri “Designers of Inclusive Tolerance”, millele tegelikult eestikeelset vastet ei olegi. Lahtiseletatult on tegu kaks aastat vältava strateegilise koostööprojektiga, mille eesmärk on aidata õpetajatel koos õpilastega luua salliv ja kaasav keskkond, kus kõigil oleks meeldiv ja turvaline olla. Eestist osalevad projektis OÜ Adelante Koolituse esindaja ja Paldiski Ühisgümnaasiumi õpetajad, kellele see on esimene nii mahukas rahvusvahelises projektis osalemine. Lisaks löövad kaasa ka haridustöötajad Rumeeniast, Portugalist ja Kreekast.

Projektis käsitletavate teemade hulka kuuluvad emotsionaalne ja füüsiline heaolu, teadveloleku praktikad, teadlik keelekasutus ning kaasamine multikultuurses keskkonnas. Kõik ülalnimetatu kuulub tänapäevase koolikultuuri juurde, eriti kaasaegses muutuvas maailmas, kus inimesed vajavad järjest enam oskusi ja teadmisi nii iseendaga toimetulekuks kui ka multikultuurses keskkonnas käitumiseks. Projekt võimaldab õpetajatel saadud teadmisi ja kogemusi rakendada ning jagada, mis on kindlasti abiks üha enam muutuvas keskkonnas toimetulekuks. Lisaks õpetab projekt, kuidas käituda olukordades, kus tuleb teha koostööd teistsuguse kultuuritaustaga inimestega.

Projekt algas 2023. aasta jaanuaris ning lõppeb 2025. aastal ja koosneb neljast eksperimentaalsest koolitusmoodulist, mille käigus 21 osalejat testivad ning hindavad läbitud harjutusi. Kaheaastase projekti tulemusel valmivad efektiivsete praktikate kogumikuna e-raamat koos illustreeriva videomaterjaliga ning muud abimaterjalid, mis aitavad õpilastel ja õpetajatel luua salliva, kaasava ja turvalise keskkonna. Esimene moodul on maikuus Eestis. ●

Avaneb Hoovid korda toetusmeede

Vallavalitsus ootab hiljemalt 01.04.2023.a taotlusi Hoovid korda toetusmeetmesse, mille põhieesmärk on läbi hoovide korrastamise valla elukeskkonna parendamine.

KADRI KURM
strateegiajuht

Meede on avatud kolmandat aastat järjest ning selle aja jooksul on juba umbes viiskümmend korteriühistut võimalust oma maja ümbrust korrastada ka kasutanud. Põhiliselt on toetust küsitud prügimajade ehituseks, parkimiskohtade rajamiseks ning mõnel üksikul juhul ka haljastustöödeks. Korterelamutel on tegelikult võimalik toetust küsida ka lagunenud kuuride lammutamiseks, mänguväljakute parendamiseks või hoopis rajamiseks.

Toetuse saajate hulka on tänavu laiendatud ka aiandusühistutele, kes saavad toetust küsida küll vaid ühise prügimaja rajamiseks.

Toetuse summa oma maksimaalselt 2000 eurot taotleja kohta. Vähemalt 45 korteriga ühistutele on toetussumma 3000 eurot ning ühistaotluse korral lisandub summale veel 1000 eurot.

Taotlemine käib läbi valla iseteeninduskeskkonna SPOKU ning korraga saab iga korteriühistu esitada ühe taotluse. Taotlusele lisatavate ning aruandluse jaoks vajalike dokumentide nimekirjaga saab tutvuda valla kodulehel „ehitus ja planeerimine“ alamlehel „Korterelamute õuealade haljastuse ja hoovide korrastamise toetus“. ●

ROHEVALD

Jäätmeveo korraldus meie vallas

MARIKA ILVES
Lääne-Harju valla keskkonna- ja ehitusosakonna nõunik

Korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmeid saab vastavalt teenusepakkuja hinnakirjale ära anda järgmistes kohtades:

Karjaküla jäätmejaam (Tõmmiku tee 8, Tõmmiku küla)
E 9.30-18.00
K 9.30-18.00
L 9.00-16.00
T, N, R, P SULETUD

Paldiski jäätmepunkt (Peetri tn 4, Paldiski linn)
T 9.30-18.00
N 9.30-18.00
P 9.00-16.00
E, K, R, L SULETUD

Keila jäätmejaam (Uus-Paldiski tee 6, Keila linn)
T–R 10.00-18.00
L–P 10.00-14.00
E SULETUD

Lääne-Harju valla elanikel on õigus ja võimalus kasutada Keila jäätmejaama teenuseid võrdselt Keila linna elanikega. ID-kaardi esitamisel rakendub Lääne-Harju valla elanikele soodsam jäätmete loovutamise hind.

Jäätmejaamas ja -punktis ei teenindata juriidilisi isikuid. Isikute tuvastamine toimub ID-kaardi alusel kohaliku omavalitsuse täpsusega.

Korraldatud jäätmeveost Lääne-Harjus

Korraldatud jäätmevedu on tagatud järgmistele jäätmeliikidele:

- segaolmejäätmed;
- vanapaber ja kartong;
- biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed;
- suurjäätmed (näiteks diivanid, lauad, toolid, kapid, puidust uksed, kardinapuud, vaibad, madratsid jms);
- aia- ja haljastujäätmed;
- segapakendid (vabatahtlik lisateenus).

Suurjäätmeid on kõige mugavam ja soodsam üle anda valla jäätmevedajale korraldatud jäätmeveo raames kodu juurest. Selleks tuleb need ajutiselt kogumismahutite vahetusse lähedusse paigutada ning tellida vedu jäätmevedajalt (kortermajades ühistu kaudu).

JÄÄTMEVEO KORRALDUS **ERAMAJAS** ja **SUVILAS**

Eramajas ja suvilas on kohustuslik jäätmevedajale üle anda:

- segaolmejäätmeid;
- biojäätmeid.

Lisaks tuleb eraldi koguda vanapaberit ja kartongi, segapakendeid ja suurjäätmeid.

Tühjendamise sagedus:

- biojäätmetel min 1 kord 14 päeva järel;
- segaolmejäätmetel min 1 kord 28 päeva järel;
- segaolmejäätmetel min 1 kord 12 nädala järel, kui biojäätmeid kompostitakse.

Võimalusel komposti koduaias. Biojäätmeid võib kompostida vaid kinnistes kompostrites, aia- ja haljastujäätmeid aga lahtiselt aunas.

JÄÄTMEVEO KORRALDUS **KORTERMAJAS**

Kortermajas on kohustuslik koguda eraldi:

- segaolmejäätmeid;
- biojäätmeid;
- vanapaberit ja kartongi.

Lisateenusena saavad kortermajad tellida segapakendite ja suurjäätmete veo. Pakendite eraldi kogumisega on võimalik märgatavalt vähendada jäätmekäitluskulusid.

Tühjendamise sagedus:

- biojäätmetel min 1 kord 14 päeva järel;
- teistel jäätmeliikidel min 1 kord 28 päeva järel.

Lisaks soovitame tiheasustusaladel nii korterelamutel kui ka eramajadel eraldi tellida pakendijäätmete vedu. Pakendite eraldi kogumisega on võimalik märgatavalt vähendada oma majapidamise jäätmekäitluskulusid.

Lääne-Harju vallas pakub korraldatud jäätmeveo teenust Eesti Keskkonnateenused AS. Nende kontaktid:

- koduleheküig: www.keskkonnateenused.ee
- telefon: 640 08 00, 1919
- e-posti aadress: tallinn@keskkonnateenused.ee

Tuletame meelde, et sorditud jäätmete üleandmine on tunduvalt soodsam kui segaolmejäätmete üleandmine.

Kevade saabudes on asjakohane meelde tuletada, kuidas toimida aia- ja haljastujäätmetega.

Aia- ja haljastujäätmeid, nagu näiteks puuoksi ja puulehti, ei tohi visata olmejäätmete sekka – need tuleb kompostida või anda üle valla jäätmevedajale Eesti Keskkonnateenused AS-le. Aia- ja haljastujäätmeid on lubatud kompostida oma kinnistul lahtiselt aunas. Haljastujäätmete üleandmiseks korraldatud jäätmeveo raames tuleb ühendust võtta valla jäätmevedajaga Eesti Keskkonnateenused AS-ga tel 640 0800 või 1919 või jäätmevedaja iseteeninduskeskkonna kaudu, andes teada äraantavate haljastujäätmete ligikaudse koguse.

Äraantavad haljastujäätmed peavad olema pakitud pealt suletud ja kergesti teisaldatavatesse kilekottidesse ning sisaldama üksnes haljastujäätmeid. Kilekotid tuleb paigutada jäätmevedajaga kokkulepitud asukohta, nt olmejäätmete mahuti vahetusse lähedusse. Kasutatavatele kilekottidele erinõudeid ei ole, kuid kotid peavad olema vastupidavad, et neid oleks võimalik jäätmeveokisse tõsta.

Hinnad:

Kuni 0,10 m³ kott (kuni 15 kg)	2.00 eurot/km-ta	2.40 eurot/km-ga
Kuni 0,20 m³ kott (kuni 25 kg)	4.00 eurot/km-ta	4.80 eurot/km-ga

Keila jäätmejaama saavad Lääne-Harju valla elanikud haljastujäätmeid ära anda tasuta. ●

Lemmikloomade vaktsineerimise ja kiibistamise kampaania

Lääne-Harju valla koerte ja kasside pidamise eeskirja järgi on loomaomanik kohustatud looma kiibistama ning marutaudi vastu vaktsineerima.

Kiip võimaldab lemmiklooma kiiremini identifitseerida ja omanikuga kontakti saada. Loom ei pea veetma hoiupaigas stressirohket ja kulukat aega. Identifitseerimata loom on suur kuluallikas ka vallale.

Eelmise aasta 18. märtsil jõustus määrus, millega taaskehtestati kohustuslik marutaudivastane vaktsineerimine koertele ja kassidele. Marutaud on püsisoojaste loomade ja inimeste ägedakujuline närvisüsteemi kahjustav viirushaigus, mis pole ravitav ja lõpeb 2–10 päeva jooksul haigestunu surmaga.

Lääne-Harju vallavalitsus korraldab koostöös Keila Loomakliiniku loomaarsti Jaak Jõksiga lemmikloomade marutaudivastase vaktsineerimise ja kiibistamise kampaania erinevates valla piirkondades. Kodu lähedal vaktsineerimine ja kiibistamine võimaldab tulla kohale ka loomaga, kes näiteks pikemat autosõitu ei talu.

Oodatud on kõik terved loomad. Kindlasti tuleb arvestada, et kiipimine ja vaktsineerimine toimub välitingimustes ja loom peab olema teistega sõbralikult järjekorras. Kaasa tuleks võtta olemasolev vaktsineerimispass, vajadusel saab vormistada selle kohapeal. Loomaomanikul võiks kaasas olla ID-kaart. Kassid on soovitatav paigutada transpordipuuri, koertel võiks olla suukorv.

Marutaudi vastu vaktsineerimine on tasuta. Lemmiklooma kiipimine on Lääne-Harju valla elanikele tasuta.

Kompleksvaktsiini soovi korral tasub selle eest loomaomanik ise, kassi eest 20 ja koera eest 25 eurot. Teiste haiguste vastu vaktsineerimise olulisust rõhutab fakt, et 2019 aasta lõpust senini on Eesti eri piirkondades diagnoositud nii koertel kui rebastel taas mitmeid koerte katku juhtumeid. Kohapeal on võimalik oma lemmikule osta ka kirbu- ja puugirohtu ning ussirohtu.

Vaktsineerimise ja kiibistamise aeg ja koht

- **L 29.04 kell 11–16** Paldiskis vallavalitsuse hoone juures (Rae tn 38)
- **P 30.04 kell 11–12** Laulasmaa kooli parklas (Kloogaranna tee 20)
- **P 30.04 kell 12.15 – 15.00** Klooga alevik (MINI-TOP poe juures)
- **P 07.05 kell 11.00 – 12.30** Vasalemma alevikus Kuuseplatsil (Jaama tn 11)
- **P 07.05 kell 12.45 – 14.00** Ämari alevikus Gamma poe juures (Ämari tee 1)
- **P 07.05 kell 14.15 – 15.30** Rummu alevikus Kooli tn 1 juures
- **P 07.05 kell 15.45 – 16.45** Padise keskuses Padise teenuspunkti juures (vallamaja)
- **P 07.05 kell 17–18** Harju-Risti keskuses Meie pood parklas

Võimalusel registreeri kiibistamise soov elektroonilise vormi abil https://forms.gle/7U5qdTe8CwQEHco37 Juhul kui seda ei ole võimalik ise täita, siis võta ühendust Lääne-Harju valla keskkonna- ja ehitusosakonna juhataja Kerli Lambing, telefon 677 6936; e-posti aadress kerli.lambing@laaneharju.ee

Täpsem info kampaania kohta

Keila Loomakliinik, telefon 670 5243

Üldised küsimused kampaania korraldusse kohta Lääne-Harju valla keskkonna- ja ehitusosakonna juhataja Kerli Lambing, telefon 677 6936; e-posti aadress kerli.lambing@laaneharju.ee

Hooli oma lemmikust! ●

Marutaud on surmav, aga sajaprotsendiliselt ennetatav haigus

Marutaud on loomade ja inimeste ühine närvisüsteemi kahjustav nakkushaigus, mis lõpeb haigustunnuste väljakujunemise korral surmaga.

FOTO PIXABAY

Marutaud on surmavaim nakkushaigus maailmas, mille tõttu sureb igal aastal vähemalt 70 000 inimest ning lugematul arvul kodu- ja metsloomi.

Millised koduloomad levitavad marutaudi?

Kassid ja koerad on peamised koduloomad, kes marutaudi võivad levitada. Enam kui 95% inimese haigestumistest saab alguse kokkupuutest marutaudihaige lemmikloomaga ja taudist on enim ohustatud lapsed. Kui marutaudihaige loomaga kokkupuutele ei järgne kiiret vaktsineerimiskuuri, kujunevad nakatunud inimesel välja närvisüsteemi häired - ebaloomulik käitumine, hallutsinatsioonid, veekartus, neelulihaste halvatus koos suurenenud süljevooluga.

Kuidas marutaud levib?

Marutaudi viirus levib süljega ning tavaliselt nakatutakse haigestunud looma hammustuse tagajärjel. Haigus võib levida ka looma sülje sattumisel silma, ninna, suhu või värskele haavale. Marutaudi ei ole võimalik ravida – haigustunnuste avaldumisel on surm vältimatu.

Kuidas võib marutaud taas levima hakata?

Venemaal on marutaud väga levinud ning haiguse leviala ja juhtumite arv kasvab. Samuti esineb marutaudi paljudes riikides, kuhu või kust liiguvad inimesed tihti lemmikloomadega, nt Ukrainas, Poolas, Rumeenias. Piisab, kui üle piiri tuleb üks nakatunud metsloom või tuuakse haigus sisse vaktsineerimata ja nakatunud lemmikloomaga, ning taud võib taas puhkeda.

Miks on Eesti marutaudist ohustatud riik?

Eesti kuulub marutaudist ohustatud riikide hulka ning aastaid tagasi oli marutaud Eestis laialt levinud. Haigus saadi kontrolli alla rebastele ja kährikutele lennukilt vaktsiinisöötasid külvates. Siiski on marutaudi taaslevimise oht endiselt olemas.

Millised on marutaudi tunnused loomadel?

- käitumise järsk muutus - suurenenud sõbralikkus või agressiivsus
- inimpelguse kadu metsloomadel
- suurenenud süljevool
- neelamisraskused
- rännumaania
- suurenenud heli- ja valgustundlikkus
- vaaruv kõnnak
- surmaeelselt halvatus

Kuidas saan marutaudi nakatumist vältida?

Marutaud on haigustunnuste väljakujunemisel surmaga lõppev haigus, kuid 100% ennetatav.

- Vaktsineerimine on ainus kaitse marutaudi vastu. Vaktsineeri oma koer ja kass regulaarselt marutaudi vastu. Tee seda vähemalt üks kord kahe aasta jooksul. Lemmikloomade marutudivastane vaktsineerimine on loomaomaniku kohustus!
- Ära lase oma loomi hulkuma!
- Väldi kokkupuuteid võõraste kodu- ja metsloomadega.
- Ära too metsloomi koju.
- Õpeta lastele, et võõraid kodu- ja metsloomi ei tohi puutuda, isegi kui nad näivad sõbralikuna!
- Kui sinu lemmikloom saab pureda, siis teavita sellest loomaarsti.
- Kui saad ise hammustada, pöördu kiiresti erakorralise meditsiini osakonda.
- Lemmikloomadega reisimisel järgi loomadega reisimise reegleid. Enne reisi tutvu nõuetega Põllumajandus- ja Toiduameti kodulehel pta.agri.ee

Mida teha, kui kahtlustan oma lemmikul marutaudi?

Marutaudi kahtluse puhul teavita sellest viivitamata veterinaararsti või Põllumajandus- ja Toiduametit. Kontaktid leiad kodulehelt pta.agri.ee

Kui sul on marutaudi kohta küsimusi, siis vaata kodulehelt marutaud.ee või konsulteeri veterinaararstiga.

Vaktsineeri oma lemmikloom!

PÕLLUMAJANDUS- JA TOIDUAMET

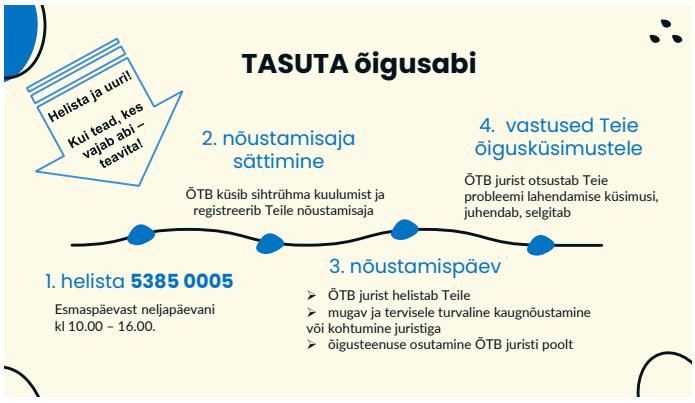

Liigvee vältimiseks tuleb silma peal hoida ka aiatagusel kraavil

Viimastel aastatel on suuri probleeme tekitanud kevadine ja sügisene suurvesi, mis tungib elanike majade lähedale, ujutab üle aiamaad ja hoovid. Eriti probleemsed paigad on Laulasmaal aiandusühistute ja eramajade piirkonnas.

Kraavid aetakse ummuksisse

Liigveeprobleemid on tekkinud põhjusel, et kraavid on tolle ära voolamiseks ummistunud. Viimase põhjuseid ei pea aga kaugelt otsima - osa kraave on täis aiamaalt tulevaid jääke, näiteks nagu muru, oksad, kivid, taimed. Paljud kraavid on ka aastaid puhastamata ja nüüdseks võsastunud.

Samuti on osad elanikud rajanud väljaspool oma kinnistut ligipääsuteed ja ajanud selle käigus kraavi kinni. See tähendab, et arvestamata on jäetud liigvee ära voolamise võimalusega. Samuti võib probleemi tekitada tee alla paigaldatud väikese läbimõõduga truup, mis esimese suurveega ummistub ning kipub talviste ilmadega ka kinni jäätuma. Vahelduvate ilmaolude mõjul jäätuvad kihtide kaupa kinni nii madalamad kraavid kui väikese läbimõõduga truubid, mis asuvad maapinna lähedal. Sellisel juhul tuleb rajada uued truubid ja olemasolevad kraavid piisavalt süvendada. Tasub teada, et truupide rajamine peab samuti olema maaomanikuga kooskõlastatud.

Ka on juhtumeid, kus maaomanikud on omavoliliselt istutanud hekid väljapoole oma kinnistu piire. See ei võimalda kraavide puhastamist, samuti on talvel nende hekkide pärast raskendatud lume lükkamine, kuna hekid on kasvanud ka tee peale.

Igale probleemile on aga lahendus. Kõik kinnistu omanikud, olgu see eraisik, aiandusühistu, omavalitsus peavad üle vaatama oma kinnistul paiknevad kraavid, nende seisukorra ja vajadusel need puhastama. Kraavide puhastamine tuleks teha kooskõlas naabritega, et ei tekiks olukorda, kus oma kinnistul asuva kraavi puhastamisega ujutatakse naaber liigveega üle. Kraavide puhastamisel peab arvestama voolu suunda ja alustama kõige madalamast punktist.

Kraav on maaomaniku hoolitseda

Levimas on arusaam, justkui eramaal asuvad kraavid peab korda tegema vald. Tegelikult on iga maaomaniku kohustus hoida oma kraav korras. Valla kohustus on munitsipaalmaale jäävate kraavide korrashoid. Niisiis, enne valla poole pöördumist saab igaüks Maa-ameti geoportaalis vaadata, kellele kraav kuulub.

Kraavitülide vältimiseks suhelge naabritega

Mida teha olukorras, kui keegi naaber keeldub kraavi puhastamast ja tekitab liigvee äravoolu takistamisega kahju kõrvalkrundi omanikule? Kui jutt ja omavahelised kokkulepped ei aita ega päde, siis saab alati pöörduda vallavalitsusse. Kui inimene on enda poolt teinud kõik, kuid naaber või aiandusühistu ei tule kraavipuhastamisega kaasa, saab vald olla lepitaja või läbirääkija. Juhime tähelepanu, et see ei tähenda, et vald teeks kraavi korda, sest sellisteks ettenägematuteks töödeks ei ole ka eelarvet planeerides arvestatud. Parim lahendus on siiski olukorra ennetamine – hoida oma kraavid puhtad ning võtta see teema jutuks ka naabrite ja aiandusühistu juhatusega. •

TOIMETUS

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 28.02.2023 korraldusega nr 133 detailplaneeringu Lääne-Harju vallas Alliklepa külas Perbi katastriüksusel.

Planeeringuala suurus on 9,91 ha. Perbi (katastritunnus 56201:001:0998) maatulundusmaa katastriüksus asub Padise valla üldplaneeringu põhijoonisel planeeringukohustusega alal, mille juhtotstarve on elamuehituse reservmaa. Perbi katastriüksus piirneb põhjas Läänemere rannaga, idas Perbi-Järvelille (katastritunnus 43101:001:0259) maatulundusmaaga, lõunas Kolviku tee (katastritunnus 56201:001:1002) transpordimaaga ja läänes Perbi-Luha (katastritunnus 43101:001:0223) maatulundusmaaga.

Perbi maaüksus on osaliselt kaetud metsaga. Maaüksuse põhjapoolsel osal on Padise käpaliste sihtkaitsevöönd (registrikood KLO3101420) ja Padise käpaliste püsielupaik (registrikood KLO3001208). Kruntideks jagamisel tuleb arvestada looduskaitseliste piirangutega ja seetõttu asub kruntideks jagatav ala Kolviku järvest lõunas piirangutest vabaks jääval alal. Katastriüksust läbib ida-lääne suunaliselt kraav. Katastriüksuse omanike soov on moodustada kolm elamumaa krunti ja üks maatulundusmaa krunt. Planeeritav ala külgneb läänes Perbi-Luha ja Perbi-Niiduranna ning lõunas Perbiranna ja Perbijärve kinnistute kehtestatud detailplaneeringute aladega.

Planeeringu koostamise eesmärk on maatulundusmaa kruntideks jagamine, kruntidele hoonestusala ja ehitusõiguse määramine, juurdepääsude ja tehnorajatiste kavandamine ning haljastuse ja heakorra põhimõtete määramine. Detailplaneeringu algatamisel täiendavate uuringute vajadus puudub.

Paldiski linnas Pääsukese tn 10 ja 12 katastriüksuste detailplaneering

Lääne-Harju Vallavalitsus on algatanud 28.02.2023 korraldusega nr 134 detailplaneeringu Paldiski linnas Pääsukese tn 10 (katastritunnus 58001:003:0296) ja Pääsukese tn 12 (katastritunnus 58001:003:0297) katastriüksustel ning lähialal.

Planeeritav maa-ala paikneb Paldiski linna üldplaneeringu põhijoonisel elamuehituse reservmaa juhtotstarbega alal ning Paldiski Linnavolikogu 24.09.2009 otsusega nr 33 kehtestatud Sadama tn 31b ja Pallase 5 maaüksuste detailplaneeringu alal. Planeeringuala piirneb Pääsukese tn 14 (katastritunnus 58001:003:0298), Pääsukese tn 8 (katastritunnus 58001:003:0295) hoonestatud elamumaa ja Kergliiklustee lõik 3 (katastritunnus 58001:003:0325), Pääsukese tänav T1 (katastritunnus 58001:003:0326) hoonestamata transpordimaa sihtotstarvetega katastriüksustega. Planeeringuala suurus on ca 0,2 ha.

Detailplaneering on üldplaneeringu kohane. Vastavalt taotlusele soovitakse muuta kehtiva detailplaneeringuga määratud kruntide omavahelist piiri selliselt, et see ei läbiks olemasolevat hoonestust, määratleda hoonestusala ja ehitusõigused. Kehtiva detailplaneeringu lahenduse muutmiseks peab koostama uue detailplaneeringu. Planeeringu ülesanded vastavalt planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punktidele 1–9 ja 11-13, 17. Detailplaneeringu algatamisel võimalike uuringute vajadus puudub.

Radioaktiivsete jäätmete lõppladu

Projekti RAJALA nimi tuletub sõnadest radioaktiivsete jäätmete ladustamine. Järgnevalt räägime põgusalt RAJALA sünniloost ning vastame kohalike elanike küsimustele seoses selle projektiga.

Tuumaallveelaevade õppekompleks Paldiskis ja RAJALA projekt

Radioaktiivsete jäätmete riiklik tegevuskava kinnitati keskkonnaministri käskkirjaga 2015. aastal. Sellest tegevuskavast lähtuvalt sündis radioaktiivsete jäätmete lõppladustamise projekt RAJALA, mille eesmärk on vähendada radioaktiivsete jäätmete ja nende käitlemisega seotud ohtusid, et ära hoida põhja- ja pinnavee reostus, mis on ohuks inimeste tervisele. Vajadus taolise projekti järgi tekkis aga otseselt Paldiskis (Leetse tee 21) asuva endise Nõukogude Liidu ajal toiminud tuumaallveelaevade õppekompleksist, milles oli kahe allveelaeva täissuuruses makett koos töötavate tuumareaktoritega.

Kõrge radioaktiivsusega tuumakütus viidi Nõukogude võimude poolt 90-ndatel minema ja objekt anti üle Eesti Vabariigile. Eesti riik on kuni tänaseni tegelenud kinnistu korrastamisega. See tähendab, et lammutatud on mittevajalikke hooneid; radioaktiivseid jäätmeid on nõuetekohaselt pakendatud ja ohutult vaheladustatud. Need ohtlikud jäätmed on siinsamas olemas ka täna. Lisaks nõukogude ajast pärandiks saadud jäätmetele võetakse objektil vastu meditsiinis ja mujal tekkivaid madala- ja keskmise radioaktiivsusega jäätmeid, mis ladustatakse täna ajutiselt siin.

Ajutine ladustamine ei ole lõpliku lahendusena lubatud ja seetõttu tuleb need olemasolevad jäätmed lõppladustuspaiga nõuetele vastavalt käidelda. Eesti riigile jäi taasiseseisvumise järel kohustus Paldiski endise allveelaeva õppekeskuse territooriumil olevad vaheladustatud radioaktiivsed jäätmed lõplikult ja turvaliselt ladustada. Seetõttu ongi vaja rajada lõppladustuspaik, mis sisuliselt tähendab seda, et 1990-ndatel aastatel betooni täis valatud allveelaevamaketid tuleb tükkideks teha, pakendada betoonkastidesse ja asetada kõikide võimalike välismõjutajate eest kaitstud paika, et loodusele ei oleks mingit ohtu. Praegune vaheladustamine on algusest peale planeeritud kui ajutine lahendus, lõplik koht radioaktiivsete jäätmete jaoks peab valmima hiljemalt aastal 2040.

Sellise paiga kavandamiseks on ainuke võimalus koostada eriplaneering, mille käigus peab kaaluma võimalikke alternatiivseid asukohti. Neis asukohtades tuleb läbi viia põhjalikud uuringud. Üheks oluliseks aspektiks, mida kaalumisel tuleb arvestada, on see, kas tasub olemasolevaid jäätmeid praegusest asukohast uude, jäätmetest seni puutumata kohta transportida.

Kogu selle projekti tulemusena saavad siin olevad jäätmed veelgi turvalisemalt ladustatud ja keskkond muutub võrreldes tänasega veelgi ohutumaks. Keskkonnaohutus on ainuke põhjus, miks Lääne-Harju vald eriplaneeringu kaudu lõppladustuspaika kavandab. Lõppladustuspaigaga saame tagada, et radioaktiivsed jäätmed on lõplikult paigutatud täpselt selleks tarbeks ehitatud kohta.

Vastused seni tekkinud küsimustele:

Mis on radioaktiivsed jäätmed?

Radioaktiivsete jäätmete all peetakse silmas materjali, mille radioaktiivsus on üle kehtestatud taseme. Radioaktiivsed jäätmeid liigitatakse kõrg-, kesk- või madalaktiivseteks. Enamik Eesti radioaktiivsetest jäätmetest pärineb Nõukogude Liidu ajast. Tänapäeval on peamised radioaktiivsete jäätmete tekitajad kiirgustegevusluba omavad meditsiini-, tööstus- ja teadusasutused. Radioaktiivselt saastunud metalli antakse AS A.L.A.R.A.-le üle ka Eestis tegutsevatest metalli kokkuostukohtadest, kui inimesed on selliseid materjale sinna toonud.

Mis sinna lõppladustuspaika pannakse?

Lõppladustuspaika pannakse Paldiski endisel tuumaobjektil hoiustatavate reaktorisektsioonide lammutamisel tekkivad jäätmed ja vaheladustuspaigas olevad jäätmed, mis pärinevad Paldiski objekti lammutustöödest, või on aastakümnete jooksul kogu Eesti territooriumilt kokku kogutud radioaktiivsed jäätmed.

Kas hakkame ka teistest riikidest tooma sinna ladustamiseks radioaktiivseid jäätmeid?

Ei hakka. Nii, nagu Eesti Vabariigil on keelatud meie riigis tekkinud radioaktiivseid jäätmeid viia teise riiki, ei ole lubatud ka teistel riikidel neid Eestis ladustada.

Miks just meie valda selline asi peab tulema?

Kuigi võib tekkida mulje, nagu kavandatakse midagi täiesti uut, siis nii see ei ole. Radioaktiivsete jäätmete vaheladustuspaik on juba olemas meie vallas, täpsemalt Paldiskis. See on siin olnud aastakümneid ning meie huvi on olemasolevat olukorda parandada ehk teisisõnu vähendada potentsiaalset ohtu inimeste tervisele ja põhjaveele. Lõppladustuspaik on oma olemuselt maksimaalselt ohutuks ümberehitatud vaheladustuspaik. Eesmärk on kaitsta radioaktiivseid jäätmeid mistahes väliste mõjutuste eest nii, et ei saaks tekkida mingeid lekkeid väliskeskkonda. Selliselt kaitstuna saavad radioaktiivselt saastunud jäätmed segamatult seista, kuni nende radioaktiivsus ajapikku täielikult kaob. Loogiliselt võttes – hakata siinseid jäätmeid transportima kuhugi teise Eesti otsa ei ole mõistlik ning just see kujutab endast ohtu inimeste ja keskkonna heaolule.

Radioaktiivsete jäätmete hoidla Paldiskis.

Kui Paldiskis on praegu juba hoidla olemas, siis miks räägitakse teistest valla piirkondadest?

Sellise objekti kavandamisel on seadusest tulenevalt kohustuslik uurida ka alternatiive. Kuna meil ei ole vallas teist radioaktiivsete jäätmete käitlemise objekti, siis

ALARA ootab külla!

Paldiski endise tuumaobjektiga on võimalik tulla tasuta tutvuma tööpäeviti kell 9-17, leppides külastuse eelnevalt kokku telefonitsi 674 1366 või kirjutades alara@alara.ee. Ringkäigu ajal saab giidilt põhjaliku ülevaate objekti ajaloost ning huvilistel on võimalik ohutult siseneda ka tuumareaktori sarkofaagi. Samuti saab heita pilgu radioaktiivsete jäätmete käitlemise ja ladustamise salapärasesse maailma.

stamise projekt RAJALA

FOTO HANSAVIDEO OÜ.

mistahes muu alternatiivse koha me ka valiks, ikkagi oleks see radioaktiivsetest jäätmetest seni puutumata. Seda võetakse kaalumisel arvesse. Seadus siiski kohustab uurima ka teisi kohti, et võiks olla kindel, et lõplik otsus on tõendatult parim.

Kui tõenäoline see on, et Paldiski asemel valitakse mõni teine koht?

See on vähetõenäoline. Puutumata loodusesse ei ole mõistlik täiesti tühjalt kohalt sellist rajatist luua. Nii võib juhtuda siiski näiteks sel juhul, kui olemasolevas kohas on mingi looduslik anomaalia, mis välistab sinna lõppladustuspaiga rajamise.

Kas meil üldse on õigust oma arvamust avaldada?

Jah, loomulikult on. Selleks me korraldame avalikke väljapanekuid ja arutelusid, sest ühtegi otsust ei langetata tollest mõjutatud inimesi kaasamata. Kutsume üles arutelude käigus avaldama arvamust ja küsima ka küsimusi. Teema on keeruline ning info, mis ringleb, ei pruugi olla alati lõpuni tõene. Korraldame ka infopäevi ja arutelusid, nii piirkondlikke kui vallaüleseid, kuhu kutsume inimesi oma küsimusi esitama ja arvamust avaldama.

Miks me peame valima kolme asukoha vahel ning ei saa kohe rajada lõppladustuspaika Paldiskisse?

Peame võrdlema ja kaaluma vähemalt kolme asukohta, sest nii nõuab seadus. Selle eesmärk on tõestada, et lõpuks välja valitud asukoht on tõesti kõige sobivaim ja parim. Selle tarbeks on välja töötatud kriteeriumid, mille abil võrreldakse ka kõigi kolme asukoha puhul lõppladustuspaiga rajamisega kaasnevaid võimalikke sotsiaalseid, majanduslikke ja keskkonnamõjusid.

Praegu reostab Paldiskis asuv hoidla meie põhjavett ja üldse ümberkaudset loodust. On see nii?

Kindlasti mitte. Paldiskis asuvale radioaktiivsete jäätmete hoidlale on väljastatud keskkonnaluba, kus on seatud täpsed tingimused, et taoline olukord üldse välistada. Keskkonnaloa täitmist kontrollib Keskkonnaamet, AS A.L.A.R.A teeb aga kiirgusseiret. Lisaks sellele mõõdab objekti ümber radioaktiivsuse taset Keskkonnaamet ise, kes analüüsib regulaarselt seal kasvavaid seeni, marju ning puurkaevust võetavat põhjavett. Seente ja marjade analüüsi tulemused ei erine Eesti teiste piirkondade omadest ning puurkaevu vee võimaliku reostuse näitajad jäävad sootuks nii madalale, et laboris ei ole võimalik seda tuvastada.

Kui tõenäoline on, et kogu see kupatus õhku lendab?

Paldiski endisel tuumaobjektil ladustatakse ainult tahkeid ja osaliselt betoneeritud radioaktiivseid jäätmeid, mis on pakendatud teras- ja betoonkonteineritesse. Samuti on hoiustatavad reaktorisektsioonid seest osaliselt betoneeritud ning ümbritsetud tugevate raudbetoonsarkofaagidega. Seetõttu objektil plahvatusohtu ei ole ning vaheladustuspaik on kuni selle sulgemiseni kaitstud ja turvaline.

Kas sinna hakatakse tooma ka tuumajäätmeid?

Radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaika ei planeerita mistahes tuumajaama jäätmete ladustamiseks ning tuumajäätmeid sinna ei viida. Tuumajaamades tekkivate jäätmete käitlemiseks tuleb rajada täiesti eraldiseisvad rajatised ning meie valda selliseid ei tule.

Kui tuumajaam tõesti peaks Eestisse tulema, on tuumajaama rajaja kohustus tekkivate jäätmete käitlemise lahendus leida.

Kuidas saan end kursis hoida projektiga toimuvast?

Võimalusi on mitmeid – avaldame infot nii vallalehes kui valla ja AS A.L.A.R.A. kodulehel ja valla sotsiaalmeedias. Kõige lihtsam on aga liituda regulaarselt ilmuva uudiskirjaga, mis tuleb otse e-postkasti. Selleks tuleb end tellijaks registreerida aadressil alara.ee/projektid/rajala/uudikirjad. ALARAGA on võimalik tutvuda veebilehel http://www.alara.ee/projektid/rajala. •

PADISE KASTELL

KOKK
ja
VANEMKOKK,

olete oodatud liituma Padise Kastelli perega.

Padise Kastell on südamega loodud kohvik ja meeldejäävate elamuste kohtumispaik Lääne-Harju vallas.
Meie eesmärk on pakkuda külalistele hubast maaromantilist atmosfääri, suurepärast teenindust ja ehedaid maitseid taldrikul.
Kui soovid külalistele avaldada armastust kõhu kaudu, siis saame tuttavaks!

info@padisekastell.ee
või 55987158

ÜRITUSED LÄÄNE-HARJU VALLAS		MÄRTS-MAI 2023	
26.03	11.00	Missa paastuja 5. pühapäeval, jutlustekst: Lk 13:31-35	EELK Paldiski Nikolai kirik
3.04	16.30	Loeng-kontsert "Eller Laulasmaa mändide all". Pilet 5 eur, valla koolide ja LHMKK õpilastele tasuta.	Laulasmaa Koolis.
5.04	18.00	Käsitööring. Täpsem info tel 5160775	Laulasmaa kogukonnamajas
7.04	11.00	Suur Reede sõnajumalateenistus, jutlustekst	EELK Paldiski Nikolai kirik
9.04	11.00	Missa Kristuse ülestõusmise püha, jutlustekst: Jh 20:1-10	EELK Paldiski Nikolai kirik
19.04	18.00	Käsitööring. Täpsem info tel 5160775	Laulasmaa kogukonnamajas.
21.04	18.00	Liisi Koikson kontsert-õhtusöök (üritus on tasuline, rohkem infot 5598 7158)	Padise Kastell
11.04	15.00	Paldiski Laululaps 2023	Paldiski Ühisgümnaasium Rae 56
15.04	12.00	Lääne-Harju Laululaps 2023	Padise Rahvamaja
14.05	11.00	emadepäev brunch (üritus on tasuline, rohkem infot 5598 7158)	Padise Kastell

Oodatud on abi eesti keele ja kultuuri õpetamiseks peredes

Integratsiooni Sihtasutus otsib mittetulundusühingute seast partnereid, kellega koostöös saab pakkuda eesti keelest erineva emakeelega noortele võimaluse õppida eesti keelt ja kultuuri eestikeelsetes peredes. Taotlused on oodatud 17. märtsini.

„Igapäevast eesti keelt ja eestlaste argitavasid saab kõige paremini selgeks päevast päeva eestlastega koos toimetades. Seepärast kavatseme pakkuda taas eesti keelest erineva emakeelega noortele võimaluse elada mõned suvenädalad eesti peredes, kus kasvavad samaealised lapsed. Perede leidmise, noorte kaasamise ja muu vajaliku korraldamise usaldame mittetulundusühingutele," ütles Integratsiooni Sihtasutuse keeleõppe valdkonnajuht Jana Tondi.

Peredes toimuva eesti keele- ja kultuuri õppe korraldamiseks saavad mittetulundusühingud taotleda Integratsiooni Sihtasutuselt toetust summas kuni 50 000 eurot. Kõikide pereõppega seotud tegevuste toetamiseks on Kultuuriministeerium eraldanud 100 000 eurot.

„Loodame, et sel suvel võtavad eestikeelsed pered vastu vähemalt 200 noort. Koos taotlustega ootame mittetulundusühingutelt ettepanekuid, kuidas saavad pered noori ühistesse tegevustesse kaasata, noorte igapäevast suhtlemist toetada ja eesti keele- ning kultuuriruumi sulandumisele kaasa aidata. Seda kõike arvestusega, et eesti keelest erineva emakeelega noored on vanuses 7-19 aastat ja saavad peredes elada 10-14 päeva," lisas Jana Tondi.

Aastal 2022 pereõppes osalenud noored matkal Rõuge Ööbikuorus. FOTO PILLE KULBERG

Integratsiooni Sihtasutus ootab taotlusi peredes eesti keele- ja kultuuri õppe korraldamiseks mõeldud toetuse saamiseks 17. märtsini. Täpsed tingimused on avaldatud Integratsiooni Sihtasutuse veebilehel. Info varem peredes korraldatud eesti keele- ja kultuuri õppe kohta: Integratsiooni Sihtasutus on toetanud eesti keele- ja kultuuri õpet peredes ning laagrites alates 1998. aastast. Tänaseks sellest on sellest osa saanud üle 20 000 noore.

Eelmisel aastal osales Integratsiooni Sihtasutuse toel peredes korraldatud eesti keele ja kultuuri õppes 181 noort Ida-Virumaalt, Tallinnast ning Viimsist. See toimus Pärnumaal, Saaremaal, Harjumaal, Viljandimaal ja Võrumaal. Kokku tegeles keeleõppesse tulnud noortega 54 peret Võrumaalt, Tartust, Kolga-Jaanist, Pärnust ning Viimsist. Kõikidel eesti peredel olid lapsed ja lapselapsed, kes tegutsesid tugilastena.

Pereõppes osalenud noortele korraldati väljasõite Eestimaa erinevatesse paikadesse, otsimismäge linnaruumis, piknikke, matkasid, käsitööpäevi, spordipäevi, kontserte laulude ja pillimängudega. Koos osaleti ka üldrahvalikel sündmustel nagu näiteks jaanipäeva koosviibimised. •

INTEGRATSIOONI SIHTASUTUS

Peredele on toeks laste heaolu spetsialistid

Lääne-Harju vallavolikogu otsusega muudeti sotsiaalosakonna struktuuris oleva lastekaitsetalituse nimetus laste ja perede talituseks. Samuti võeti 1. märtsist uue ametinimetusena kasutusele laste heaolu spetsialisti nimetus.

Nimemuutus ei ole pelgalt kosmeetiline, sellega soovitakse rõhutada töö tegelikku sisu ja eesmärki. Mõistagi on ka edaspidi esmane tähelepanu lapse huvide ja õiguste kaitsel, kuid ka positiivse vanemluse toetamisel, vanemate nõustamisel ning jõustaval koostööl. Me kõik tuleme oma lapsepõlvest, kandes kaasas oma perekonna mustreid, mistõttu tähendab töö lapsega alati ka tööd terve perekonnaga. Vaid koostöös lapsevanemate ja perega on võimalik jõuda toimivate lahendusteni.

Üheks oluliseks eesmärgiks on ka vanemate hirmude mahavõtmine, et julgustada neid pöörduma laste heaolu spetsialisti poole ka lihtsalt nõu küsimiseks. Nagu lapsedki, vajavad ka vanemad mõistmist, mitte hukkamõistu. Tihti piisab vanema ärakuulamisest ja esmasest nõustamisest, et lapsega seotud muredel õigel ajal sabast kinni saada. Suurema abivajaduse korral on võimalik pere juba sobiva spetsialisti poole edasi suunata. •

LASTE JA PEREDE TALITUS

Eesti keele maja ootab suhtluskeelt harjutama!

Tallinna eesti keele maja pakub juba teist aastat Lääne-Harju valla täiskasvanutele põnevaid võimalusi vestelda mõnusas õhkkonnas eesti keeles, avardada oma silmaringi ja leida uusi tuttavaid.

Kevadhooaja programmis on huvitavaid tasuta tegevusi igale keeleõppijale - näiteks:

Laulame koos! on kohtumiste sari, mis on mõeldud kõigile eesti keele õppijatele päris algtasemest alates. Kohtume Paldiskis, Kloogal ja ka teistes paikades, et laulda koos erinevas stiilis eestikeelseid laule ja tutvuda eesti kultuuriga. Eelnev laulmiskogemus ei ole vajalik.

Keeleõppe trenn ootab A1-A2 tasemel keeleõppijaid Paldiskis kahel korral kuus pühapäeviti. Võimlemine, jooga, tants, seltskonnamängud - kõiki tegevusi saadab eesti keele õpe ning need on jõukohased kõigile. Liigutame end, leiame sõpru ja õpime eesti keelt!

Raamatukogureede on suhtlusklubi, mis toob Paldiski raamatukokku erineva emakeelega algtaseme keeleõppijad, et harjutada mõnusas õhkkonnas eesti keelt. Suhtlusklubis saame tuttavaks, vestleme, mängime lõbusaid meeskonnamänge ja vahetame infot.

Suhtlemisring Ukraina sõjapõgenikele toimub Paldiskis laupäeviti. Harjutame A1-A2 tasemel eesti suhtluskeelt ja käsitleme elulisi teemasid - näiteks info enda ja pere kohta, sisseostude tegemine, arsti juures käimine, töö jms. Jagame soovitusi keeleõppe kohta ja julgeme teha vigu.

Osalejaid ootavad ka mitmed veebis toimuvad tegevussarjad, kus saavad eesti keelt harjutada inimesed üle Eesti või suisa üle maailma, olgu selleks **Mokalaat**, **Keelerulett** või **Mängula**.

Tutvu nende ja teiste tegevustega meie veebikalendris **www.integratsioon.ee/kalender** ja registreeru varakult. Nii leiame ühise keele!

Lisainfo: Valeria Siminko, valeria.siminko@integratsioon.ee, tel 5340 7446

Integratsiooni Sihtasutus

Meie valda sündisid

EVAN MARTÕNJAK
FRANZ-CHRISTOPHER TÕNNOP
EVELINA SMIRNOVA
SOFIA KARU
JOOSEP JÄRVEKÜLG
ISABELLA SUUDER

Õnnitleme!

ERAKUULUTUSED

Juuksurile pakkuda töökoht. Väga hea asukohaga,Keilas. Leping:osa/täis/FIE/OÜ. Info: 5330 4994

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine.Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 53451955, e-mail autosober@gmail.com

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid,avariilisi, riketega, arvelt maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisevauto@gmail.com või 56188671 Järgi tulen puksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt mahavõtan ise. Vaata lisaks www.seisevauto.ee

Valmistan puidust uksi ja aknaid tel 5308 7220

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

SARVES GRUPP OÜ ostab kasvavat võsa põldudelt, kraavidelt, kruntidelt ja hooldusraietest. Lisainfo tel 5666 6955 või e-mail: sarvesgrupp@gmail.com

Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istutamiseks ja külviks 53453698 mikk@metsaader.ee

Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Sõiduauto, maastur, kaubik. Võib olla rikkega, mitte sõidukorras. Oodatud kõik pakkumised ka nädalavahetusel. Võtan arvelt maha. Järgi tulen puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 53654085 skampus@online.ee

Õnnitleme

11. märts
Karin Zahharov
Padise Põhikooli direktor

16. märts
Galina Juhganson
Paldiski Vene Põhikooli direktor

21. märts
Nele Lavrikov
Laulasmaa Kooli Klooga koolimaja õppejuht

Lääne-Harju Vallavalitsus

pakub tööd
Laste heaolu spetsialistile ja kolmele nõunikule!

- Keskkonnajärelevalve teostamine.
- Keskkonna valdkonnaga seotud küsimuste lahendamine.
- Projekteerimistingimuste ja detailplaneeringute menetlemine.

Rohkem infot:
https://laaneharju.ee/vabad-tookohad

HARIDUS- JA NOORTEAMET

Haridus- ja Noorteamet otsib väikehangete kaudu teenusepakkujaid
Kloogaranna Noortelaagrisse

Valvur-majahoidja teenuse osutamiseks

- noortelaagri materjaalsete väärtuste ja territooriumi valvamine;
- sisekorraeeskirjade ja ohutusnõuete täitmise jälgimine;
- laagriplatsi korrashoid;
- vee kasutamise arvestuse pidamine;
- igapäevase kontrolli teostamine.

Töötamine graafiku alusel töövõtulepinguga. Töötundide arv ühes kuus 120-130. Tööaeg 17:00-05:00.

Puhastusteenuse osutamiseks

- laagri territooriumi ja ruumide koristamine ning üldine korrashoid;
- voodipesu ja väikevahendite arvestuse pidamine;
- lisateenuste tellimine (nt prügivedu) vastavalt kokkuleppele.

Töötamine klientide saabumise/lahkumise graafiku alusel töövõtulepinguga. Töötundide arv ühes kuus 50-160.

Vabas vormis (digitaalselt) allkirjastatud pakkumusi, mis sisaldavad pakkuja andmeid (nimi, kontaktid), teenuse maksumust ühe tunni kohta ning varasem kogemus samas töövaldkonnas, oodatakse **hiljemalt 03.04.2023 kell 17.00** **birgit.villum@harno.ee** või Liiva tee 10, Kloogaranna küla, Lääne-Harju vald. **Pärast tähtpäeva laekunud pakkumusi ei aktsepteerita.** Hankijal on õigus 30-päevase etteteatamisega leping ennetähtaegselt lõpetada.

Kuulutus on koostatud väikehangete „Valvur-majahoidja teenuse osutamine Kloogaranna Noortelaagris" (eeldatav maht on 25 000 eurot) ning "Puhastusteenuse osutamine Kloogaranna Noortelaagris" (eeldatav maht 20 000 eurot) raames. Kandidaadi isikuandmete töötlemisel lähtume Haridus- ja Noorteameti andmekaitse tingimustest, mis on leitavad meie kodulehelt https://www.harno.ee/isikuandmete-tootlemine.

ANNA UUELE RINGILE!
21.04 Laulasmaal ja Paldiskis

Uuskasutuskeskuse kaubik peatub:
11.00–11.30 Laulasmaa kooli juures Kloogaranna tee 20
12.00–13.00 Paldiskis Peetri Pizza parklas

Saad ära anda kodus liigseks muutunud puhtad ja terved riided, jalatsid, nõud, mänguasjad, aksessuaarid, kotid, spordi- ja hobitarbed, sisustusesemed, kodutehnika jms.
Ära too palun kogumisringi ajal mööblit. Uuskasutuskeskus ei võta vastu turvatoole ja -häle, gaasipliite ja kineskooptelereid.

Uuskasutus-keskus ASADE UUS ELU
Vaata lisaks: **uuskasutus.ee**

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Kas Teie majal puudub KASUTUSLUBA?
Aitame teid!
KÜSI PAKKUMIST!
Tel: 5699 3014
info@ehitusdokument.ee

Toimetaja: Katre Saar | Trükk ja kujundus: Auratrükk | Tiraaž: 1473 eksemplari | Lääne-Harju Valla lehe kontaktaadress: ajaleht@laaneharju.ee
Reklaam ja kuulutused: reklaam@laaneharju.ee